

דעתן פרוהיז הלכה: ארצות, שבת וי"ו

אבות אמה יולף ה'ז

ה. איך לנהוג הלכה למעשה בעניין שמירת עשבים
בבית הולדת קצבועות

בדבר שתיחת עשבים והעמדת אילנות בחג
השבוועות, שהגר"א (הובא בחיי אדם כלל קל"א סימן י"ג)
אסר מאחר שעושיין העכו"ם בחג שלהם סמוך לשבוועות,
וטעם מהר"ש"מ (בדעת תורה, שכתב שכל דבר שיש לו טעם
אין בו איסור וזכויותיהם, וא"כ כיוון שאנו עושים לזכר
שניחנים ב"ע על פירות האילן מתוך ועוד שהגויים מעמידים
האילנות בחג שלהם גם בדצן, ואנחנו עושים כן רק בפנים)
אינו כלום כדכתב חת"י. ועיין בעה"ש שג"כ כתב
שבדורות שלנו ביטלו, וכוונתו להגר"א שנתקבלו דבריו.

- (א) יולף אמה ס' קצ"ב, וא"ל פ' (ס"ז)
- (ב) אבות אמה יולף ה'ז ס' י"א ס"ק ה
- (ג) א"ל סוכה פ' א"י, ור"י והר"ן חנניא פ'
- (ד) יולף אמה ס' ג'ו, וא"ל פ' (ס"ג - ע"ג)
- (ה) יולף אמה ס' קצ"ב, וא"ל פ' (ס"א - ב')
- (ו) קהל חכמי ארצות קאמרי, והר"ן פ'

יולף אמה ס' קצ"ב (א)

הגה (ז) ו"ל"א (ז) ממנו (ח) ממחלת ר"ק
סיון עד ט' זו דהיינו אמר אסרו חג (הגהות מיימוני הלכה ז' ומנהגים) ונהגין לטעות (י) [ז] עשבים
(ט) בשבוועות כ"ה והבנים (י) זכר לשמחה מתן תורה ונהגין (יא) כנמה מקומות ללכול (יב) מאלף
סלג (יג) ציוס ראשון של שבוועות ו"ל הטעם שהוא (יד) כמו השני מבשילין שלוקמים לללל פסק זכר
הסמ זכר למגינה לן אוללים מאלל סלג ואל"כ מאלל בשר ולריכין להביא עמהס (טו) ז' לחס (טז) על
השלסן שהוא במקום המזנה ויש בזה (יז) זכרון לז' הלחס שהיו מקריבין ציוס הכזורים:.

נ"ז (כ)

(ט) בשבוועות. היינו בין ששועטן בעי"ט (ו) או ציו"ט
גופא ואפילו אם אונן עשבים אין ראויין למאלל בהמה כיון שחשב
ועליהן מבעוד יוס שרי לטלטלן כמש"כ סימן ע"ב ונפרט אם
הס עשבים המריחין אכן אם אל שבוועות ציוס אז (ח) אין לשועטן
בשבת כיון שכווננו לצורך יו"ט ואין שבת. מכין ליו"ט אלל ישועטס
ציו"ט גופא או בע"ט:

א"ל סוכה פ' א"י (ג)

מתני' המקבלת
אשה מיד בנה ומיד בעלה ומחזירתו למים
בשבת רבי יהודה אומר 'בשבת מחזירין
ביום טוב מוסיפין ובמועד מחליפין *קמן
היו"ע לנענע דייב בלולב:

ה"ע (כ)

מתני' מקבלת אשה מיד בנה ובטלה. את לולביה. ולא אמרינן קמטלטלא מידי דלא חזי: מחזירין למים. שלא יכמוט: בשבת
מחזירין. שהרי מלאן נטלוס היום אבל לא מוסיפין מים כ"ש שאין מחליפין המים לשפך את אל ולתת אחרים לון מהני דטרח
לתקוני מנא: במועד מחליפין. בחולו של מועד מנה להחליף:

בנין חנניא (ד)

מתני' מקבלת אשה מיד בנה ומחזרתו למים בשבת כלומר אפי' אשה שאינה בת נטייל לולב והייתי אומר אסורה לסלסלו קמ"ל אפי' אשה מתרת לסלסלו וכ"ש איש. ומחזרתו
בשבת ולא נזרינן כשום השקף זרעים: ירושלמי חני מחליפין עצי כשמים להריח בהן לחולה בשבת רבנן דקיסרי אברין ערבה סותר להניף לחולה בשבת. ר' יהודה אומר בשבת מחזירין ביום טוב מוסיפין
עד בחליפין. יש מי שאומר מחזירין ומוסיפין ומחליפין הכל במים ויש מי שאומר דמחליפין ומוסיפין בהרס הוא ומסתברא כמ"ד במים דהא מחזירין ומוסיפין קמני היכא דמחזירין בשבת
קמני דמוסיפין ב"ש ותמן קמני דמחליפין במועד ואמאי אין מוסיפין מים בשבת כשום דנראה כמשקא זרעים בשבת:

ה) עיר אילנה ב' (ג)

הגה ומוחר (נג) להעמיד (יא) ענפי אילנות במים בשבת ובלבד שלא יהיו בהם פרחים ושזשנים שהם נפתחים מלחלוחית המים (מהרי"ל) (נד) ועיין לקמן סימן תרכ"ד:

ע"נ (ע)

(נג) להעמיד ענפי אילנות. שקולנין בימות הסמה

לשמות בהן צניח [מהרי"ל] ור"ל שהוכנו (מו) מאתמול לכך אצל סהם ענפי אילן היו מוקצה: (נד) וע"ל סי' תרנ"ד. ר"ל דשם מנואר דאילו מותר בשבת כ"א להחזיר במים שעמדו בו מכבר צע"ש ולא להוסיף עוד מים זוננים וכ"ש שלא להחליף המים לגמרי ולפ"ז הא דכתב מקודם דמותר להעמידן היינו להחזירן בשבת לחוכן אפילו אם כבר ניטלו מהן אצל לא להעמידן לכתחלה [מו"ש וח"א] (מה) ויש אחרונים שקוצרין דמדקתם המחצר" משמע דאפילו לכתחלה מותר להעמידם בכד שיש בו מים מזומנים מע"ש ולא אמרו אלא להוסיף עתה מים משום טרחא יתירה. ודע דיש בהן פרחים שנפתחים מממת המים אסור לכו"ע אף להחזיר במים שעמדו בהם מכבר:

ה) עיר אילנה ב' תרכ"ד

תרנד שיכול להחזיר הלולב במים ביו"ט. וכו סעיף אחד:

א (א) מקבלת אשה הלולב מיד בנה או מיד בעלה ומחזירתו למים (ב) ותוסיף עליו מים אם צריך (ג) אבל לא תחליף המים ובחז"מ מצוה להחליפם כדי שישאר (ד) לח והדור:

ע"נ (ע)

א (א) מקבלת אשה וכו'. דאע"ג דאיהא חייבת בלולב מ"מ רשאה לטלטלו (ב) דגם היא רשאה לנרץ עליו: (ב) ותוסיף עליו מים. ולא גזרין (ג) משום השקת זרעים: (ג) אבל לא תחליף. דערב הוא למקווי מנא ואם מותר להעמידן לכתחלה במים עיין לעיל סימן ע"א וצמ"צ שם והנה בשבת אסור להוילאו ממים דמוקצה הוא כדלקמן בסימן תרכ"ח ואם שגג והוילאו (ג) אסור להחזירו למים [ב"י בשם אור"ח]: (ד) לח והדר. ומנהג כשר ועובד יתן לולב וערבה במים שלא ייבשו [ב"י בשם המרדכי]:

ו) קובץ תלמוד - לור אילנה תתנצח' אילנה

ו. פרחים או ענפי אילנות שכבר נפתחו צריך לתתן במים קודם יו"ט, ואם שכח להעמידן במים מבעוד יום אין להקל להעמידם במים ביו"ט אפילו אם המים מזומנים כבר בתוך הכלי מערב יו"ט*.

הגהות (ע)

הערות הגרי"א הכהן פארכוימער שליט"א:

* הנה יו"ט קיל משבת לענין מוסיפין, וא"כ אפשר דביו"ט נוכל לסמוך על המקילין האוסרין רק מים חדשים.